D.ª 9.ª

Sobre los articulos cuatro y quinto del Credo.

Articulo cuatro.

Padecidu eben Poncio Pilatosen poderijuen azpian, izan zan Crucificaduba il, da sepultaduba.

Articulu onetan sinistu eta confesadu bear degu Jesu Christo gure Jaunac padecidu ebela, izan zala crucificaduba, il, da sepultaduba; baña ecusi daigun nola errazoa emoten dozun, eta esan cegaiti.

Cegaiti izan zan Crucificaduba, il, da sepultaduba?

Gure amodijoagaitic; gu libretea gaitic gueure pecatubetati, eta gueure enemigoen escubetati.

Bada cer, gu guinian esclavoac, eta berac redimidugau?

Bai, gure pecatuti, eta Demoniuagandi:

Ala amadu eben Jaungoicoac munduba, nola emon eben bere Seme unigenitoa Redimietaco; baña izan zan ain bere costura, nola Aita Jaincoen, eta Maria Santisimien Seme orec Jesu Christo gure Jaunac, gu redimiteagaitic, eta atare tiagaiti Demoniuen, eta pecatuben esclavitude tiranoti, padecidu cituban tormentu cruelac Judean, Pilatos Presidente zala, eta ofrecidu zan voronдates, iltera afrenta gurtiaz, emoteco guri graciaco, eta glorijaco vicija. Eztago demporaric emen, ciats contetaco, gure Jesus onac padecidu cituban tormentubac, afrentac, eta burlac, eta eztago nimic ere gurtiac declaradu leiqui anic; baña daguigun Evangelista sagradubetati, Judasec baqueco lartanaz saldu ebena bere enemigo Judeguban: Oneec artu eeben preso ortuban: Anasen, eta Caifasen echean erabilli euben butraca, eta ucabilca: Pilatosenian arotadu euben

eta coronadu euben naaresco coroiaz, carpadunic cruce astun bate
paz solbardetan; (carpadunic Ysaac lez sacrificioco egurrac)
atara euben Jesus afrenta andijaz Calvarijoruntz Jerusalengo
Cale publicoetati, jarraiquetan eutcela Puebloco gente tropel
andijac, eta lapur famoso bi, condenadunic egozenac eriot
zara. Desposadu euben bere jantzequetati ignominiaz, eta
dolore andiaz; eta ala pillosic jori euben, berac eroan eben
crucean, jaso euben altuban, eta fixadu euben ats baten
gañean bere gorputz guztien izara andiaz, eta bere llaguen
dolore barrijaz, eta bere ignominijen acaberarako izan ciri
an crucificadubac, eta ifini cituben Jesu Christoen alde bije
tan Lapur famoso bi: Esan eutcen Cruzean oprobijo, eta
dongaro asco: Lapur bijetati blasfemetan eben batac Jesu Christo
gaiti, eta bestia convertidu zan, eta escatu eutzan misericor
dia, erreconocietan citubala bere culpac. Maria Santisima
Jesu Christoen Ama egoan Cruzeen oñean itxagota dolorez, baña
zuti ofrecietan bere Semea sacrificijan, bera ofrecietan zana
lez redimietaco Munduba, eta pacifiquetaco guizonaquin.
Ala egon zan iregunic Cruceti iru orduban, eguinic especta
culo lastimosoa, ara juntadu zan aimberte genteri; eta aimberte
pena, angustia, eta doloren artian, documentu admirableac Cruzeti
emonda, il zan. Ala ilzan gure Jesus ona gure amodioagaiti,
gu redimiteagaiti, eta ataraiteagaiti pecatuben, eta Demoniuen
esclavitudeti; eta egongo da oraindio, noc amadu daguian
gueiago Demoniua, eta pecatuba, Jesus baño? Sinistu ezin
leiguian gaucia dirudi; eta onegaiti (O mortalen perversidadea!)
Eztira falta Christaubac, daquijela, ce arec padecidu eben Jesu
Christoc gugaiti, oraindio gura daubenac, eta estimetan dau
benac gueijago culpien esclavitudea, gracien libertadea baño:

Demoniuen tirania, serbidumbrea, eta adisquidetasuna, Jaincoen Semeen adopcinoa baño. gueiago guraz daube, diot, Infernuco carcelac deleite breve bategaiti, gloriaco Palacio soberanoac baño; euren pasinoen mortificacino pusca bategaiti; O Zoraruna! O guizon mundanoen ichutasuna!

Padecidu eben Christo gure Jaunac, eta ilzan aimbeste afrentagaz vici izan ezquero ogueta ama iru urte vicitza chito exemplar bat pobreciena, humildadiena, eta mansedumbriena, ez bacarric gu redimietegaiti, ezpada emoteco exemplu admirableac sufrimentuberac, paciencienac, humildadienac, mansedumbrienac, eta Caridadienac. Ymitetan dabenac, eta jarraiquetan deutzanac Christori eztabil illunetan, dio Christoc berac, baña imitetan ezteutzanac, seguietan ezteutzanac, da Christoen contra. Qui non est mecum contra me est. eta da digno bota daguin calabozo infernubetara. - - -

Articulo quinto.

Jatzi zan Infernubetara.

Esan eguidazu orain: Christo ilzanean, nora joan zan bere animia?

Jatzi zan infernubetara.

Diozu ondo, bada ala dio Credoac, baña esan egui dazu gueiago.

Joan zan condenaduben Infernura?

Ez, ezpada Abrahanen senora.

Eta cer eguin eben Christo gure Jaunac jatzi zanean infernubetara?

Atara cituban Santu Padrien animac, egocenac ichaiten bere etorreriari. - - - - - - - -

Bostgarren articulu onetan manifestetan deuscu Credoac, il-zanean Christo gure Jauna Cruzean, berala jatzi zala bere anima sacrosantuba, ez condenaduben infernura, ezpada santu Padrien Limbora derechorra Abrahanen Senoa, nun egocen Justo guztien animac il ciriarac Abeldi ordurarño; ceggaiti bat ere etzan santu Cerubam, egonagaiti ichiric cul pa originalen candadubaz. Lecu oni esaten deutzo Infernuba Credoac, cegaiti dan lecu basubapoa, gu gagocen au baño, egon agaitic an beian lurren entrañetan, ceñetan dagoz lau lecu esan deiguioguruac orrazoa onegaiti Infernuba, baña izen one gaiti aiquetan dogu cumunmente condenaduben lecua. Lecu au, ceñetan dirian atormentadubac condenadubac, dago lurren centruban an ondarrean. Onen gañean dago beste lecu bat, deritzona Purgatorijoa, ceñetan dagoz determiduric Jaimco gure Jaunen gracian il-ziriarac, purifiquetaco gar ocijetan, eta beste pena batzubetan culpetati. Onean gañean dago irugarren lecuba derechona Limboa, ceñetana doacen panetara Bautismo baga ilten dirian umeac; eta an pade cidu ez arrzen sentiduco pena, padecietan daube daiñuco pe na, cein dan ez ecustea Jaincoen Vista, eta da gachic andiena.

Atsenengo lecuba, eta guztietati altubena da Santu Padrien Limboa, ceñi Christoc Sn Lucasegandic esan eutzan Abrahaen Señoa. Lecu onetara bada jatzi zan Christo gure Jaunen anima, divinidadeaz unidurie, eta carcela artan santu zan instante artati, guezatu ciriian clarificaduric, eta glorificaduric santu Padre aen animac, egocenac ichai ten bere etorreera santuba. Christoen gorputz Sacrosantuba guoratu zan Cruzean, divinidadeaz unidurie, ceñec ez eut zan iñoz ichi ez animari, eta ez gorputzari, ceintzubei juntadu zan unio Hipostatiquiagaiti, eta gueno sepultadu cuben.

Eta irugarren egunean resucitadu zan illen arteti.

Nola resucitadu zan irugarren egunean?

Resucitadu zan eriotzati vicira gorputz eta anima, glorioso, eta ederra, ez ostera iñoz illeco.

Resucitadu zan, edo resucitadu eruben Lazaro leguez?

Resucitadu zan bera bere Divinidadien Virtutez.

Criatura gustietati ezin iñoz resucitadu deiteque bere virtutez eriotzati viatzara, eta resucitadu beste batzuc ere; bacarric Christo Jaunac, eta guizon eguiazcoa resucitadu zan bere poderijo, eta virtute propioaz, biurquetan zala unietan anima sepulcroan egoan bere gorputz sacro santoaz, Domeca goicean, il zaneti irugarren egunean. Resucitadu zan, eta urten eben sepulcroti, perse tetan ebela, glorioso ez iñoz illeco, diferenciaz beste il batzubetati, ceintzuc izan ciran resucitadubac, Lazaro leguez, baña ostera illeco. Conservadu cituban resucitaduta guero bere Llaguen señatleac manifestetaco Mundubari, manifestadu eutsena leguez aparicino diversoetan, eta manifestaduco ditu juicioco egunean, gorputz resucitadu ha zala, eta dala egon zana crucificaduric, eta icequiric Crucean gure onagaiti.

Salvadorien resurreccino au da gure Religino Catholicoen egui fundamentala, Cegaiti resucitadu bazan, da argumentu claruba, jaiotzana, eta ilzana; eta estago aimberte dificultade sinisquetaco, padecidu cituban a tormentubac, il-zana cruce baten, jaiotzala ascá baten, eta beste gustia, nola sinisquetaco resucitadu zana; bada dijuana leguez Sn Agustinec, Judegubac, eta gentilac facilmente sinisquetan daube; Christum Dominum mortuum fuisse, sed resurrexisse negant. Christo gure Jauna il-zana, baña ucaquetan daube resucitadu zana: Baña daucagu Antiguaco legueco aimberte Profecia, eta aimberte testimonio, eta ain abonadu

bac, eta virtuco testigubac, contentetan daubenac Christoen resu
rreccinoena, nola dan preciso euquitia entendimentu chito debil
bat, eta viotz bat chito gogortuba, ez remedietaco egui onen
aimberte testimonio, eta ain calificadubai.

Verba equiten ebela Davidec Messiasgaiti, 15. Salmuban,
dijo verba onec convenidu ezin leiguionac Jesu Christoni ezpada,
ecin ezaguin eutena leguez Judegubai Sn Pedroc, eta Sn Babloc:
eztozube ichico nire animea Ynfernubetan, eta eztozube permiti
duco ere zuben Santubac provadu daguijan Corrupcinoa bere
araguijan.

Prediquetan ebela Sn Pedroc egrij au Daviden
texto onen gañean, convertidu ciran iru milla Judegu, eta
recibidu euben Bautismo Santuba: Sn Pedroen verbac dira
oneec gure idioma, edo lenguagian: Permitidu beguit, neure
anaeac, esatea zubei libremente Patriarca Davidena, il zana,
izan zala sepultadua, eta eauten dala bere sepulcroa gure
artean gaurco eguneraño, baña nola bera zan Profeta, eta
equian Jaincoac prometidu eutzana Juramentubaz jaijo eraguin
go ebela bere odoleti seme bat, jasarrico zana bere tronuben
gañean: etorrico zanen eucan ezaguera onetan, verba
eguin eben Christoen resurreccinoena, esaten ebela, bere ani
mea etzedilla ichi Ynfernuban, (au da Limboan, edo Abraha
nen Senoan) eta bere aragiiac ez ebela padecidu Corrupcinoa.
Jesus au resucitadu eben Jaincoac, eta gara gu bere resurrec
cinoen testiguubac. Au esan eben Sn Pedroc, Constetan dana
leguez Apostoluben Actoetati. Cap. 2.

Sn Babloc esaten deuste lomismo sarritan Antioquia
pisidiaco Sinagogan Congregaduta egocen Judegubai Daviden

Profecija onen pañean, constetan dana lepuez actto Apostolicoetati; Davidec berac, verba equiten dabela Jesu Christoen izenian, dio irupanen salmuban: Ni artu ninduban loac (eriotzaco loac) eta renucitadu ninzan, cepaiti epon zan Jaunco beti nigaz: Ego dormivi &c.

Escrituna oneen pañean, eta berte Profecijen batzubenian, daucapu orain gueure lepue Evangelicoan Testimonio fiela, ecuri eubenena Christo renucitaduta; ceintzue cirian, segun referietan deuzcu ~~Evange~~ Evangeliuac, leenengoa Magdalenia, eta au izan zan sin duda, erreconpenseteapaiti fedea, Caridadea, ferborea, eta perse verancia, ceinzucaz joan zan billaquetan Sepulcroan, eracustero guri ala consueloa, anima Afligidubac esperadu bear daubela Jesu Christopan, mantenietan badira fede vician, eta amodijoan. Sinisquetan da, no obstante, piadosamente, Christoen leenengo aparicinoa izango zala bere Ama Maria Santisimari.

Aparecidu zan guero comunian Emacume Santai, joan ciri anac Sepulcrora embalsametaco bere gorputza; eta aguindu eusten eroan eguijen bere Renurreccinoen Barria Apostolubai, ceintzu bei deri equin eusten bere anaiac. Obedecidu euben eurac, baña Apostolubac euqui euben barri au dervariotzat: constetan dan Sn. Mat. dic

Aparecidu zan guero Apostoluben buru Sn. Pedrori; Emau sera joazen discipulubai; bere amaica Apostolubai; congrega duta egocen lecuban ateac ichinic; reprendidu eusten euren sinistu gura eza, eracutzi eusten bere oñetaco, escubetaco, eta bularreco llagac, obeto convencietaco bere renurreccinoena; jan eben euren presencian Arraina, eta estija, eta jan eragiun eusten eurai ere; Eta ordubán izan zan, putz eguiten ebela euren pañean, esan eusten: recividu eguizube Espiritu Santuba; ceintzubei parcaquetan deustezuben pecatubac, izango dira

parcatubac: eta izango dira retenituac ceintzubei retenietan Deus dezuben, esaten deuscuna leguez S.n Juan Evangelistiac. Eta ordubau izan zan ezan eustenian ere, joan citecela prediquetan Mundu guztiti Evangelioa Criatura guztiai, segun dijuan S.n Marcosec: Euntes in universum Mundum predicate Evangelium omni Creaturæ. Aparicino onetati queijerac sucedidu cirian Jesu Christoen Resurreccinoen eguneean. Eta nola ez egoan S.to Tomas beste Apostolubaquin, permanietetan ebela oraindio Resurreccinoen incredulidadean, esan eben, ez ebela siniztuco, berac icuguetan ezba citubau bere Martzoen llagac. Etorri zan barriro Jesu Christo sortzi eguin gueroago, Thomasec, eta pasmadurie admiracinoz, esan eben ulaca: Neure Jauna, eta neure Jaungoicoa. Constetanda S.n Juan Evangelistiagandic, ceñec esaten deuscu, gauza oneec guztioc dagocela escrividuta, siniztu daguizuben, Jesus resucitadu, ta dala Christo Jaincoen Semea; eta siniziquetan dozubela, euqui daguizuben bere izenian vicitza eternoa.

Beste aparicino arto eguin citubau Christo gure Jaunac bere Apostolubai, eta Discipulubai, emen mundubau conversadu eben berrogueí egunetan, ceruza igo baño leenago, instruitaco, eta verba eguiteco Jaincoen Reinuben gañean alaco modubau, nola bost eun baño gueijago cirian ecuri eubenac Christo resucitaduta baca erric Galileaco Mendijan eguin eben aparicinoan, juntadu eraguin da Jesu Christoc bere Apostolubac, eta Discipulubac. Ala dijo expresamente S.n Pabloc: Deinde visus est plusquam quingentis fratribus simul.

Yzanic, bada, Misterio soberano au sellatan dabena pertenecienteac Christo gure Redemptorien vicitzaiari, Pasinoari, eta eriotzari, siniztubaz arostean firmemente guztiac, catolico eguiascoac leguez, veneradu bear dogu, eta meditadu Christiau onac leguez, eta alacoac leguez, euqui chito presente tormentubac, eta penac,

padecidu citubanac guze Jesus onac beze pasino Santisimoan, eta eriotzan, meditetan dogula egun guztietan dempora aldrcho bat, eta locuric eztauque nac erretiretaco bacarric oracino eguiten, eguin daiguie beazrean dabilt zenean; bada beste gauza batzuc pensetan egongo diziana leguez, obe daubē, eta gueiago aprovechaduco deuste meditacinoan egoteac dempora aldi baten. Misterijo soberano oneen meditacinoti ataretan dirian fru tu andiac, eztira cavietan ponderacinean, eta aimberte liburutan, no la dagozen escrividuric materia onen gañean: al contrario, Christauben perdicino guztia dator arquetan diziatac meditetan. Astucija diabolico guztiac Tiraquetan dau borretara Christauben memoriati guze Redemp cinoco Misterio Soberano oneec, inclinetan ditubala onetaraco guionac, eta emacumeac Munduco diversinoetara, vanidadera, faustora, intere sen codiciara, eta araguien deleitetara. Onegaz ezoten ditu dulce; baña faltamente entretenidurie, vici agradable bateti, irauten dabenac guchi, Ynferuco Calabozoetara, irauten dabenac betico; verifiquetan dala alacoetan, Job santubac esan ebena; Ducunt in bonis dies suos, et puncto ad inferna descendunt. O desgracia lamentablea! Yragoten ditu be euren egunac alegremente, dijo Job santubac, eta guchien pensetan daubenian, puntu baten jausten dira infernubetan: Ez jausteco bada, tormentu eternoen abismoan, da chito importantea, pensetea, eta medi tetea Jesus guze Redemptoreac bere pasinoan, eta eriotzan padecidu ci tuban penac eta doloreac, eta agradecietaco aimberte Beneficijo, eta jarra iquetaco soldadu onac leguez virtuten imitacinoaz gueure Capitac Jesusi, emon euscunac exemplu ain estupendoac humildadienac, pacienciemac, pu recienac, mansedumbrienac, eta Caridadienac. ala libraduco gara Su irere gui actati, eta eguingo deutzagu gueure Jesus onari vici onetan eguin dei quiogun obsequio, eta gusto andietati bat, eta mereciduco dogu ecurtea, eta gozetea eternidadetan Glorian. Amen. ~ ~ ~ ~ ~ ~

Ascortean obeto cumpletaco Jaungoicoaren vorondatea, eguin bearzutzube gurtioc alleguiña dotctrinia icasteco; bada iñor esin salvadu deitegue Dotrinia ignoratcen dabenic; da precepto bat gurtio obligatcen gabena, gastiai ta saxxai, eta especialmente guraroi, ceintzuc eurendaco saquin bearzot ostean, dauquee obligacinoa euren familiari exacurteco, eta ala echian apuinduco deutzazube Dotrinia daquian bateri, esan edo itandu daquiala, axtaraco lotzaric artu bagarric, bada inor ezta saiotcen saquituriaz Jaincoac ematen ezpadeutzo milagro bat mediante, eta lotzria izan bearzeu quie, ez munduban esan daiguian gaiuzaren bategaitic, ezpada Jaincoac artucodeutzuben contu Ignorantziagaitic, escatcen ezpadeutzazube ceinguiñoco descuiduben parcacinoa, eta aurreza icasteco mediozic artcen ezpadozube.

P GAMOV
VARRANCE

FUNDACION
SANCHO EL SABIO
FUNDACION
HAN 667